

B c Tri u Tiên: H c gi M d báo ch đ h Kim ti p t c tr v ng

Lãnh đ o B c Tri u Tiên Kim Jong Un đang theo dõi m t chuy n bay hu n luy n c a Không quân. nh do KCNA cung c p ngày 31/01/2012.
REUTERS

Sau khi nhà lãnh đ o Kim Jong Il t tr n, có nhi u quan đ m cho r ng ch đ nhà h Kim s g p nguy b i ng i k v Kim Jong Un ch là m t thanh niên ch a đ y 30 tu i, r t thi u kinh nghi m chính tr ng.

Th nh ng, giáo s Bruce Cumings, tr ng khoa L ch s thu c tr ng đ i h c Chicago, l i có quan đ m khác khi nh n m nh, n u hi u rõ v l ch s chính tr và văn hóa c a n c này, thì

ch đ s ti p t c tr v ng.

Nguy t san Le Monde Diplomatique gi i thi u góc nhìn c a nhà s h c này qua bài vi t : « Tri u đ i nhà h Kim và hai th xác c a m t vì vua ».

Tác gi nh c i, sau khi ông Kim Jong Il m t, m t c v n c a c u T ng th ng Bush kh ng đ nh, ch đ Bình Nh ng s b chia r b i ng i k v Kim Jong Un còn quá tr , thi u kinh nghi m, không th đ ng đ u v i các t ng lĩnh quân đ i lão làng.

Nhi u nhà quan sát đ đoán s có đ o chính quân s . Cũng có ng i cho r ng Kim Jong Un s n m quy n th t s và đ c quân đ i ph c tùng. Có ng i i v nên m t k ch b n, theo đó ch đ Bình Nh ng s s p đ , bu c quân đ i M đ ng trên đ o Okinawa c a Nh t B n s can thi p đ thu gi vũ khí h t nhân.

T năm 2008, khi ông Kim Jong Il b tai bi n, lo ng i i n nh t c a Washington nhi u i n đ c th hi n thông qua Ngo i tr ng Hillary Clinton. Đó là khi ông này ch t, ch đ Bình Nh ng s có cu c thanh tr ng trên chớp bu, ki u cũng g n gi ng nh Liên Xô th i h u Stalin và Trung Qu c sau khi ông Mao Tr ch Đông qua đ i. Th nh ng tác gi nh n m nh, hình nh m i ng i c tình quen r ng, sau cái ch t c a nhà lãnh đ o Kim Nh t Thành (Kim Il Sung), ch đ nhà h Kim v n ti p t c t n t i.

Tác gi nh c i, trong i n đ n Bình Nh ng h i năm 1981, ông đã đ c trò chuy n v i m t nhân viên tình báo Nga. Ng i này ph n bác đ báo tiêu c c v s k v c a ông Kim Jong Il khi cho r ng :

«Ng i M các b n th ng hay đánh giá b ng cách ch đ a vào m t con ng i. Nên nh r ng, sau i ng ông ta còn có c m t kh i nh ng nhân v t quan tr ng có i ích g n li n v i ch đ , h bi t h ph i làm gì ».

Theo tác gi , ng i B c Tri u Tiên đã có i ch s ngàn năm quân ch , ngót m t th k s ng đ i ch đ đ c tài, trong đó có 70 năm đ i s cai tr c a nhà h Kim. Kim Nh t Thành, ng i sáng i p ch đ , đã tr thành v lãnh t b t t ch ng ngo i xâm.

Đ bi n minh cho s « danh chánh ngôn thu n » c a Kim Jong Un, ngày sinh nh t trong th ng r i c a anh này, truy n thông qu c gia đã phát m t b phim tài li u ca ng i tài năng và đ c đ c a Kim Jong Un, bên c nh b phim làm n i b t s gi ng Kim Nh t Thành c a anh này, t tính

tình l n hình dáng.

Văn hóa ng i Tri u Tiên v n tôn tr ng truy n th ng, nh t là trong chuy n k v . Tác gi nh c i, trong l ch s n c này, cũng đã có nhi u v vua k v ngai vàng t tu i đ i còn tr h n Kim Jong Un, nh ng v n làm nên chuy n l n.

Bàn v văn hóa tôn sùng lãnh t , tác gi cho r ng, trong m t ng i B c Tri u Tiên, th di n c a lãnh t th hi n uy tín c a c dân t c, vì th h tôn sùng và luôn b o v th di n này. Tác gi nh n m nh, tâm lý đó hi n v n còn r t m nh B c Tri u Tiên.

Liên quan đ n chính sách t cô l p c a B c Tri u Tiên, tác gi nh c i, nhi p chính v ng Deawongun (cha c a vua Kjong, lên ngôi khi 11 tu i vào năm 1864), đã c ng c t t ng Nho giáo hi n đ i, và đã theo đ u i chính sách t cô l p tr c nh ng tham v ng xâm lăng c a nhi u đ qu c lúc b y gi . Đó chính là giai đ n nh h ng m nh m nh t cho t t ng « Kukche », t t ng « t l c t c ng » c a Kim Nh t Thành.

T i b o tàng cách m ng Bính Nh ng, tr c sân là t ng đài cao 18m c a Kim Nh t Thành, trong b o tàng, ng i ta t ch c các bu i nói chuy n ca t ng Deawongun, hay k chuy n ch ng Pháp, M .

Khi Kim Nh t Thành m t h i năm 1994, nhi u ng i cho r ng ch đ s s p đ . T Newsweek c a M đã ch y t a l n : «Con v t không đ u ».

T l nh quân đ i M t i Hàn Qu c khi y còn đ đoán ch đ mi n B c s tan rã. Th mà, 20 năm sau, ch đ nhà h Kim v n còn đó, dù đ i siêu c ng Liên Xô đã s p đ t lâu. Ít lâu tr c cái ch t c a ông Kim Jong Il, m t giáo s Hoa K còn t ch c h i th o đ nh n m nh quan đ m cho r ng, sau khi ông này ch t, ng i dân s n i lên l t đ ch đ . Th nh ng, l i tiên tri đã sai l m, đám đông đã xu ng đ ng khóc th ng lãnh t c a mình.

Khi Kim Nh t Thành m t vào năm 1994, Kim Jong Il ch a xu t hi n ngay đ đ i u hành đ t n c. Ông t m rút lui và đã t o ra l i đ n có s thanh tr ng trên chóp bu đ t n c.

Th nh ng, tác gi cho r ng, cũng gi ng nh các v thái t tr c kia, sau khi vua cha m t, đ u ph i th tang đúng ba năm. Th là, vào năm 1998, trong bu i l k ni m 50 ngày thành l p ch đ , Kim Jong Il đã đ ng hoàng xu t hi n v i t cách ng i n m quy n l c t i cao. Và đ đánh đ u cho s ki n tr ng đ i đó, B c Tri u Tiên còn cho phóng th tên l a t m xa l n đ u tiên.

L n này, đ i v i Kim Jong Un, tác gi cho r ng, anh s l p t c n m gi quy n l c. B ng ch ng là anh đã liên ti p xu t hi n tr c công chúng, đã đi thăm quân đ i...

T i M , năm nay s di n ra cu c b u c t ng th ng. T i Trung Qu c, ông H C m Đào cũng ch ng còn bao lâu n a s chuy n giao quy n l c. Còn Nga, thì ông Putin cũng s g p nhi u khó khăn đ có th tr l i đi n Kremlin. Trong b i c nh đó, chính quy n m i B c Tri u Tiên s tranh th th i gian đ xây d ng hình nh, đ t o ra m t ch đ có v d ch u h n so v i th i Kim Jong Il trong m t ng i dân.

Tóm l i, tác gi k t lu n, trong m t n n văn hóa theo ki u cha truy n con n i lâu đ i nh v y, thì mu n đánh giá đúng tình hình, ng i ta không th ch nhìn nh n ch đ t bên ngoài. B ng ch ng cho s n đ nh c a ch đ là trong l tang c a Kim Jong Il, đã xu t hi n ba nhà lãnh đ o theo ki u tam đ i đ ng đ ng : đi sau Kim Jong Un là ng i đ ng r Jang Song Teak, 55 tu i, đi u hành t lâu ngành tình báo c a n c này ; phía sau ông ta là ông Kim Ki nam, 80 tu i, m t ng i thân c n c a Kim Nh t Thành.

Quan h Đài-Trung : Kinh t thu n l i, chính tr b t c

Quan h gi a Trung Qu c và Đài Loan tr thành đ tài nóng b ng trong k b u c t i Đài Loan v a qua v i s tái đ c c c a T ng th ng Mã Anh C u, ng i có chính sách thân B c Kinh.

T p chí Le Monde Diplomatique cho bi t, tâm lý thân Trung Qu c không ph i ch riêng c a m t mình Mã Anh C u, mà còn c a nhi u ng i Đài Loan.

Bài vi t ch y t a : « T i Đài Loan : đình chi n v ngo i giao, sôi đ ng v kinh t ».

Nhìn vào bàn c chính tr c a Đài Loan hi n t i, t báo cho r ng, chi ph i bàn c này chính là t ng l p trung l u. Trong t ng l p trung l u đó, ta có th phân bi t hai th h . Th h th nh t v n lên trong nh ng năm 1970-1980, bao g m các doanh nhân và th th công, chính th h này đã đ a Đài Loan lên v th « con r ng Châu Á ». Th hai là th h đ c đào t o trong nh ng năm 1990, bao g m cán b , k s , doanh nhân, hi n nhi u h n g p ba l n so v i th h tr c.

Gi a hai th h này không h có s đ t gây, mà th h sau k th a th h tr c, và đang tìm c h i đ u t , trong đó Trung Qu c đ i l c là m t n i đ u t h a h n.

Trong k tranh c v a r i, gi i doanh nhân đã có nh ng ng h to l n đ i v i ông Mã Anh C u, m t s ng h mà t báo cho r ng đ i th c a ông là bà Thái Anh Văn không làm sao có đ c. Và cu i cùng, ông Mã đã chi n th ng. Ông không ch đ c gi i trung l u ng h , mà công nhân l ng th p và nông dân cũng b phi u cho ông. Nh v y, v n đ kinh t đã chi ph i cu c b u c , l i ch trích « Ông Mã Anh C u bán Đài Loan cho Trung Qu c » đã không có tác đ ng.

Đ hi u rõ h n v m i quan h gi a hai b eo bi n Đài Loan, t báo cho r ng nên tìm hi u m t

chút v l ch s .

H i cu i th k 19, Nh t B n đã đánh chi m Trung Qu c và hòn đ o này. T i Đài Loan, quân Nh t đã thi t l p k lu t s t, ng i b n đ a b xem là công dân h ng hai. R i năm 1945, quân đ i Trung Qu c đ n đánh đ u i ng i Nh t. Dân Đài Loan t p đ n ng i Trung Qu c m t cách n ng nhi t.

Năm 1947, Qu c Dân Đ ng c a T ng Gi i Th ch n m quy n t i Trung Qu c l c đ a lúc b y gi , t n hành kh ng b tr ng, tàn sát nhi u ng i Đài Loan, đ n m c mà ng i b n đ a tr nên căm thù ng i Trung Qu c đ i l c.

Năm 1949, h T ng b chính quy n C ng s n c a Mao Tr ch Đông đánh đ u i đ n Đài Loan. T i đây, đ n t n năm 1986, chính quy n Qu c Dân Đ ng đã thi t l p k lu t s t, b t giam ho c bu c l u vong nh ng ng i đ i l p.

Th là, sau th m h a quân phi t Nh t B n, Đài Loan đã b văn hóa Trung Qu c xâm th c, đ n m c mà trong hi n t i nhi u ng i b n đ a còn mang lòng oán h n, cu c đ u tranh cho dân ch đã b đ ng nh t v i vi c ch ng l i nh ng ng i Trung Qu c thu c Qu c Dân Đ ng.

Qu c Dân Đ ng t ng có ý xây d ng Đài Loan tr thành m t đ i di n chính th c c a Trung Hoa.

Th nh ng, vào năm 1971, Trung Qu c l c đ a đã chính th c n m gh thành viên H i đ ng B o an Liên Hi p Qu c.

Đài Loan b m t v th trên tr ng qu c t . « Con r ng Trung Qu c » đã không ng ng « gi ng nhanh mùa vu t ».

Trong cu c b u c t ng th ng theo ki u ph thông đ u tiên t i Đài Loan vào năm 1996, Trung Qu c đ i l c đã cho b n đ a tên l a đ n đ o. R i trong giai đo n 2000-2008, giai đo n c m quy n c a T ng th ng Tr n Th y Bi n, ng i theo ch nghĩa ly khai đ i v i Trung Qu c, quan h hai bên luôn căng th ng.

Th i đ i đó đã lùi xa, m t th h lãnh đ o m i đã b c lên vũ đài. Nh ng ng i c ng s n Trung Qu c đã hi u r ng, tham v ng nu t tr n Đài Loan b ng vũ l c s không th thành hi n th c. Còn đ i v i nh ng ng i theo ch nghĩa dân t c thu c Qu c Dân Đ ng, h cũng nh n ra r ng, mong mu n « h sát v n » chính quy n B c Kinh là không th .

Th là, nh ng ng i theo ch nghĩa dân t c ch ng c ng s n tr c kia đã ch n cách tr thành đ ng minh t t c a Đ ng C ng s n Trung Qu c đ đ c đ ng này h tr .

Tuy Trung Qu c không h t b l p tr ng « m t Trung Qu c », nh ng hi u r ng đây không ph i là v n đ m t s m m t chi u, còn Đài Loan đang theo đ u i vi c ký hi p c hòa bình v i Trung Qu c.

B c Kinh thì theo đ u i l p tr ng : « M t Trung Qu c, hai ch đ », còn Đài B c thì mong mu n « M t Trung Qu c, hai cách th hi n ». Nh v y, trong tình th hi n t i, c hai đ u gi đ c th di n c a mình.

Thái Lan : C xã h i tôn sùng hoàng t c

T i Thái Lan, vi c xúc ph m hoàng gia không ch b ngành t pháp s gáy, mà còn b xã h i lên án. Đó là tr ng h p c a m t thi u n vì l xúc ph m hoàng t c đã b đ n ba tr ng đ i h c t ch i.

T Bangkok Post có bài vi t ph n nh s ph n cô gái này, đ c Courier International đ n i v i hàng t a khá m a mai : « Chó gi nhà c a nhà vua v n còn c n ng i ».

Cách đây ba năm, khi di n ra cu c bi u tình c a nh ng ng i Áo Đ , cô gái này t ng đ ng đ n h ông Thaksin, và kêu g i thanh niên trong n c xu ng đ ng. Th nh ng, đó không ph i là căn nguyên c a nh ng giòng t mà cô s g p ph i.

S vi c b t đ u cũng cách đây ba năm, khi y cô còn là h c sinh c p ba. Trên trang Facebook c a mình, cô đã có nh ng i l xúc ph m hoàng gia. Dù t pháp ch a vào cu c đ chính th c xét x , nh ng ngành truy n thông ng h Hoàng gia đã l p t c lên án cô. Búa rìu d lu n b t đ u giáng xu ng đ u cô, nh ng ng i thu c phe Áo Vàng (phe b o hoàng) không ng ng gây khó d .

Tr ng h c c a cô l p t c đ u i h c cô gái này. Cô ph i đ n h c m t tr ng khác, t i m t t nh khác. Sau khi t t nghi p ph thông, cô thi đ u vào khoa Truy n thông và Ngh thu t c a m t tr ng đ i h c t i th đô Bangkok. M i ng i trong tr ng lên ti ng gây s c ép bu c lãnh đ o nhà tr ng không nh n cô vào h c, vì có l p tr ng ph n đ i ch đ quân ch . Th là cu i cùng cô không đ c nh p h c dù đ đi m vào.

Không b cu c, cô ti p t c thi và đ u vào m t tr ng đ i h c khác t th đô. Th nh ng, sau đó, cô không đ c cho vào h c cũng ch vì chuy n t ng xúc ph m Hoàng gia.

Câu chuy n căng th ng h n khi cô gái đ ng ký thi vào tr ng đ i h c th ba cũng t i Bangkok. Trong ngày ph ng v n, m t đám đông đã t p h p tr c c a tr ng đ ph n đ i cô. Cùng lúc đó, cũng có m t đám đông khác thu c phe Áo Đ đ n ng h . Lo s cho s an toàn, cu i cùng cô

đã không dám đ n n i ph ng v n.

V ng bóng m t th i gian, m i ng i t ng r ng cô gái tr này đã b s c ép xã h i bu c ph i r i kh i Thái Lan. Nh ng không, cô hi n theo h c tr ng đ i h c Thammasat cũng t i Bangkok. Gi i thích cho vi c nh n cô vào h c, lãnh đ o nhà tr ng kh ng đ nh, cô ta đã thi đ u, và không có lý do gì đ c m cô vào h c.

S vi c t ng ch ng đã yên n, th nh ng t i ngôi tr ng m i này, cô cũng b m i ng i th ng xuyên ch trích. C nh sát cũng đã tri u t p cô đ n đ th m v n.

Tr c s vi c này, Bangkok Post b c xúc : Ch ng l xã h i Thái đã đi đ n m c đó r i ch ng ?

Cô gái này ch a t ng b k t án chính th c v t i khi quân, cô ta có quy n có l p tr ng chính tr riêng. Không ai bi t chính xác cô đã nói gì trên Facebook h i năm đó, th mà cô b c xã h i và b truy n thông thân Hoàng gia t n công. Cô còn quá tr , vi c h c c a cô đã b nh h ng, và hi n t i cô l i b c nh sát tri u t p.

T báo cho bi t, ngày 11 tháng này, cô có th b xét x và s b chính th c bu c t i Khi quân.

T ng th ng Pháp đi công tác t nh: Chi phí an ninh 450.000 euro

Đ n v i n c Pháp, t p chí Le Nouvel Observateur đăng bài ph ng v n đ i bi u qu c h i René Dosièr v chi tiêu c a T ng th ng và quan ch c chính ph .

Bài vi t ch y dòng t a n t ng : « Cái giá c a T ng th ng ».

T 10 năm nay, v đ i bi u Qu c h i này đã không m t m i tìm hi u v chi tiêu c a chính ph và T ng th ng thông qua nhi u cách khác nhau. Và đây là k t qu mà ông đ t đ c :

- Ch riêng chi phí an ninh dành cho m i chuy n công tác c a T ng th ng Sarkozy v t nh l đã lên đ n 450.000 euro.

- Tiêu t n ngân sách qu c gia cho m i B tr ng là 17 tri u euro, bao g m c ti n l ng nh n s và ti n v n hành các c s làm vi c. N u đi vào chi ti t, thì 1/3 s ti n này đ c dùng cho lĩnh v c truy n thông chính tr c a riêng B tr ng.

Nói v s li u mà phía hành pháp cung c p, v đ i bi u Qu c h i này nh n đ nh r ng, có đôi khi s li u không chính xác. B ng ch ng là khi tr c B Qu c phòng cho bi t giá chi c máy bay m i c a T ng th ng Sarkozy (đ c m nh danh Air Sarko One) ch có giá là 176 tri u euro, nh trên th c t hóa đ n thanh toán l i ghi đ n 259 tri u euro.

Trong th i bu i kinh t khó khăn, nh t là trong giai đ n tranh c t ng th ng, nh ng con s này

t h n s có nh h ng đáng k .